

Lausunto

12.1.2026

VN/3048/2025
VN/3048/2025-TEM-3

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esitysluonnoksen taustalla on direktiivin 2009/138/EY (Solvenssi II) muuttamisesta oikeasuhtaisuuden, valvonnan laadun, raportoinnin, pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden, makrovakausriskien, kestävyysriskien sekä ryhmävalvonnan ja rajat ylittävän valvonnan osalta sekä direktiivien 2002/87/EY ja 2013/34/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2025/2 kansallinen täytäntöönpano.

Solvenssi II -direktiivin muutosten kansallisen täytäntöönpanon lisäksi esitysluonnos sisältää ehdotuksen vakuutusyhtiöiden normaaliolojen häiriötilanteita koskevasta varautumisvelvollisuudesta. Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota ehdotettuun vakuutusyhtiölain (521/2008) varautumisvelvollisuuden muutokseen. Vakuutusyhtiölakiin ehdotetaan lisättäväksi vakuutusyhtiöille velvollisuus varautua normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin.

Luonnoksessa esitetään muutettavan vakuutusyhtiölain 31 luvun 13 §:n 1 momentin varautumisvelvollisuutta siten, että vakuutusyhtiön tulee jatkossa varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriöttömän hoitaminen normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein. Finanssivalvonta voi myöntää poikkeuksia edellä tässä pykälässä säädetystä velvollisuudesta, jos se on perusteltua vakuutusyhtiön koon, toiminnan laadun tai laajuuden taikka muun erityisen syyn vuoksi. Voimassa olevan vakuutusyhtiölain 31 luvun 13 §:n varautumisvelvollisuus edellytti vakuutusyhtiöiden varmistavan tehtäviensä mahdollisimman häiriöttömän hoitamisen myös poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Varautumisvelvollisuus laajenee vakuutusyhtiön tehtävien häiriöttömään hoitamiseen poikkeusoloista myös normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin. Normaaliolojen vakavilla häiriötilanteilla tarkoitetaan sellaisia yhteiskunnan toimintaa uhkaavia häiriötilanteita, jolla on laaja-alainen vaikutus yhteiskuntaan ja joiden hallitseminen edellyttää vakuutusyhtiön omien toimenpiteiden lisäksi viranomaisten yhteistoimintaa ja erityisiä toimenpiteitä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Voimassa olevan vakuutusyhtiölain 31 luvun 13 §:n 2 momentissa säädetään, että jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä vakuutusyhtiön toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta. Nyt lausunnoilla oleva hallituksen esitysluonnos ei esitä muutoksia voimassa olevan vakuutusyhtiölain 31 luvun 13 §:n 2 momenttiin, jolloin huoltovarmuusrahastosta voidaan korvata jatkossa toimenpiteitä, jotka johtuvat sekä poikkeusoloissa, että normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa aiheutuvien vakuutusyhtiön lain 13 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta, jotka poikkeavat tavanomaisena pidettävästä vakuutusyhtiön toiminnasta. Kun vakuutusyhtiöiden varautumisvelvollisuus laajenee lakimuutoksen myötä, myös Huoltovarmuuskeskuksen potentiaalinen korvausvelvollisuus laajenee kattamaan varautumistoimet myös normaaliolojen vakavien häiriötilanteiden varalta. Tähän ei ole Huoltovarmuuskeskuksessa varauduttu.

Huoltovarmuuslain ulkopuolella huoltovarmuusrahastosta maksettavista varautumistoimenpiteistä aiheutuvien kustannusten korvauksista säädetään yhteensä 21 voimassa olevassa laissa. Erityislainsäädännön perusteella huoltovarmuusrahastosta maksetut korvaukset pääasiassa vuosien 2019–2023 välillä ovat olleet yhteensä noin 32 437 000 euroa. Vuonna 2024 korvauksia erityislainsäädännön perusteella myönnettiin noin 9,7 miljoonaa euroa. Osa säännöksistä velvoittaa Huoltovarmuuskeskuksen maksamaan korvauksia, osa säännöksistä antaa Huoltovarmuuskeskukselle harkintavaltaa korvauksen maksamisessa. Valtioneuvoston vuonna 2022 antamassa ja eduskunnan keväällä 2023 käsittelemässä huoltovarmuusselonteossa (VNS 8/2022vp) kiinnitetään huomiota siihen, että huoltovarmuusrahaston kantokyvyn turvaaminen on välttämätöntä nykyisessä turvallisuustilanteessa. Myös puolustusvaliokunta (PuVL 3/2022 vp) on kiinnittänyt huomiota rahaston kantokykyyn.

Ensimmäinen parlamentaarisesti valmisteltu huoltovarmuusselonteko hyväksyttiin eduskunnassa maaliskuussa 2023 (VNS 8/2022 vp). Huoltovarmuusselonteossa todetaan, että Huoltovarmuusrahastosta ei pääsääntöisesti rahoiteta sektoriministeriöiden vastuulle kuuluvia normaaliajan pitkäkestoisia huoltovarmuustoimintoja, jotka voidaan rahoittaa valtion talousarviosta vastuuministeriön pääluokasta. Erikseen olisi tarkasteltava, mitkä erityislainsäädännössä määritellyt vastuut liittyvät kriisitilanteisiin ja mitkä ovat normaaliajan pitkäkestoisia toimintoja, jotka voidaan lähtökohtaisesti rahoittaa valtion talousarviosta vastuuministeriön pääluokasta. Tämä tarkastelu on tarkoitettu tehtävä erillisessä hankkeessa. Vakuutusyhtiölain varautumisvelvollisuus kuuluu normaaliajan pitkäkestoisiin toimintoihin, jonka johdosta korvaukset voitaisiin jatkossa korvata vastuuministeriön pääluokasta Huoltovarmuusrahaston sijaan.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Jan Hjelt

Johtava asiantuntija

Mirjami Tanner

Jakelu STM Sosiaali- ja terveysministeriö

Tiedoksi

VN/3048/2025-TEM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: